

Lélegzet

TÜDŐGYÓGYÁSZOK EGYMÁS KÖZÖTT

VI. ÉVFOLYAM 3. SZÁM / 2019. NOVEMBER

ÉRTÉKEINK

A TOVATÚNT „KORÁNYIS ÉVEK” S AMI ÖRÖKRE MEGMARADT...

FINANSZÍROZÁS

SZABOLCSBAN VALAMI KÉSZÜL

EMLÉKÉREM

„AZ IDŐK SODRÁBAN”

KÖNYVAJÁNLÓ

MARGIT

*A Magyar Tüdőgyógyász Társaság
együttműködésével és a Berlin-Chemie
támogatásával*

**BERLIN-CHEMIE
MENARINI**

Innovációval az életminőség javításáért.

A röntgensugarak szerelmese

Boross János kétszer is felvételizett az orvosi egyetemre, nem járt sikerrel. A Kapuvári Kórház Tüdőgondozó Intézetének röntgen asszisztenseként 44 évet húzott le, majd elhatározta, hogy múzeumot hoz létre. 2000-ben a Tüdőgondozó Intézet alagsorában megnyithatta kapuit a Röntgen Múzeum.

Mikor és hol kezdődött a nagy szerelm?

– Kicsi gyerekkorom óta orvos szerettem volna lenni. A bencés gimnáziumi évek alatt ez csak erősödött bennem. Már ott sokat hallottam arról, hogy a bencések milyen aktívan vettek részt a röntgensugárzás megismertetésében. 1895-ben, abban az évben, amikor Conrad Röntgen Würzburgban bemutatta a röntgensugárzást, a győri bencés gimnáziumban is bemutatták. Az orvosi egyetemre történt sikertelen felvételem után munkát vállaltam a Győri Megyei Kórházban műtősegedként, itt szereztem meg a röntgen asszisztensi képesítést. Később a Megyei Tüdőgondozó Intézet Mozgó-erőképző állomásán alkalmaztak röntgen asszisztensként. 1967-ben kerültem a Kapuvári Kórház Tüdőgondozó Intézetébe, ahol nyugdíjazásomig dolgoztam. Közben munkavédelmi, osztályvezető ápolói és egészségügyi menedzseri képesítést is szereztem. 1999-ben pedig kineveztek a Dr. Lumniczer Sándor Kórház Tüdőbeteg-gondozó Intézetének vezető asszisztensévé. Sokat foglalkoztatott az a gondolat, hogy a régi, már nem használt leselejtezett gépekből, alkatrészekből röntgen múzeumot kellene létrehozni. Kutakodni, keresgélni kezdtem és sikerrel jártam.

szervizes kollégák – nemcsak Kapuváron, hanem szerte az országban, Győrben, Budapesten, Szombathelyen – akik jelezték, hogy hol, mikor és milyen eszközt selejteznek, le. vonnak ki a forgalomból.

Mit szeretne elérni ezzel a múzeummal?

– Egyrészt szeretném bemutatni a tudomány fejlődését, ami elvezetett a faszervezetes röntgen készüléktől a mai modern röntgen eszközökig, másrészt szeretnék emléket állítani azoknak a kutatóknak, tudósoknak, akinek ez a fejlődés köszönhető. Sokan életüket is áldozták a sugárkutatásért, mert nem ismerték még a röntgen sugárzás bionegatív hatását. Ezt a témát érintve nem mehetünk el szótlánul a sugárzás romboló hatása mellett sem. Ezért a gyűjteményben helyet kapott Hiroshima és Csernobil is.

Támogatták a kórház vezetői?

– Szerencsém volt. Az elképzelésemet támogatta Ballagi Farkas, az akkori kórházigazgató és a kórház vezetősége is. Így elindulhatott a régi gépek, alkatrészek beszerzése. Ebben nagy segítségemre voltak a

Mire a legbüszkébb a gyűjteményéből?

– A gyűjtemény egyik érdekessége az a fényérzékeny üveglemez, amelyen egy átvilágított kéz látható még

1896-ból. Ez Győrből a bencésektől származik. Az 1900-as évekből maradt ránk a faszervezetű röntgengép, ami a múzeum egyik büszkesége. Egy fertőszentmiklósi háziorvos ajándéka, amit még az édesapjától örökölt, és amiről azt tartják, hogy mind a mai napig működőképes. Ugyanakkor a kiállítás része egy kegyeleti sarok is, ahol a sugárkutatás 11 magyar áldozatára emlékezünk.

Ez egy magángyűjtemény, ki finanszírozza?

– Nyugodt szívvel mondhatom, hogy közadakozásból tartjuk fenn. A gyűjtemény legtöbb darabját kórházak, orvosok, magánemberek és orvosi szervezetek ajánlják fel. Először

mindenkinek el kellett mondanom, hogy mik a terveim, elképzeléseim. Mikor már orvosi körökben elterjedt a röntgen múzeum híre: csörögtek a telefonok, hogy hol található a múzeumba illő tárgyak, relikviák. A szállítást meg legtöbbször vagy az intézmény vagy az orvosok vagy a barátok megoldották. Jelenleg is gyarapodott a gyűjtemény egy faszervezetes készülékkel, aminek az összeszerelése folyamatban van. Ezt egy budapesti röntgen szakorvos saját kocsijával szállította Kapuvárra. Mivel az önkormányzat is

támogatja a Röntgen Múzeum működését, a kórház alagsorából 2012-ben egy szép kiállító helységbe költöztünk, amit az Önkormányzat biztosított a Kossuth Lajos utca 12-ben.

Kik érdeklődnek leginkább a múzeum iránt?

– Az általános iskolák 7–8. osztályos tanulói és a középiskolák diákjai a rendszeres látogatók. Volt, aki többször is meglátogatta a múzeumot, sőt a családját is elhozta. Azóta már az orvosi egyetemre jár. Mi ez, ha nem siker? A Pécsi és Debreceni Orvosi Egyetemek radiográfus hallgatói évente ellátogatnak a Múzeumba – mindig más évfolyam – és meglepődve nézegetik a régi készülékeket. Ilyenekkel ők nem találkozhattak a tanulmányaik során. Neves szakemberek is meglátogatták a múzeumot. Járt mátt itt – többek között – a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Sugárvédelmi osztályvezetője, az MTA Energiatudományi Kutatóközpont Sugárvédelmi Laboratóriumának vezetője, a Gamma Technical

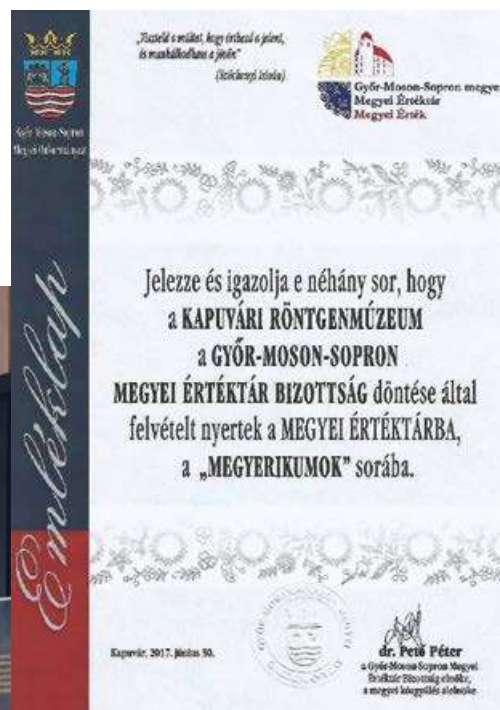

fejlesztési igazgatója és még sorolhatnám.

Amit ön csinál az valóságos tudományos misszió, amiért több elismerést is kapott. Melyik a legemlékezetesebb?

– A múzeum 2012 decemberében került be a Megyei Értéktárba, 2017-

ben pedig „Megyerikum”-má nyilvánították. Ugyanezen a napon emléktábla avató ünnepséget szerveztem a múzeumban, és emlékülést a városházán. Ezen az eseményen avattuk fel azt a márvány emléktáblát, melyen a 11 magyar sugárkár-

rosodásban elhunyt kutató-, orvos- és asszisztens neve van felvéve. Az emlékülésen neves szakemberek, egyetemek hallgatói vettek részt, ahol Fornet Béla professzor és Mózsai Szabolcs docens előadását hallgathatták meg. 2017-ben a Magyar Radiológus Társaság tiszteletbeli tagjává választottak. Kapuvár városi rangra emelésének 50 éves jubileuma alkalmával pedig Kapuvár Városi Önkormányzata képviselő testülete „Kapuvár 50” emlékérmeket adományozott a Kapuvári Röntgen Múzeum létrehozásában Kapuvár város hírnevének öregbítésében végzett munkáért. Megtiszteltetés és örök emlék marad.

Seregély István